

HERVORMING VAN DE REGELS VOOR OVERHEIDSOPDRACHTEN

NOTITIE nr. 3: VEREENVOUDIGDE REGELS VOOR AANBESTEDENDE DIENSTEN

Procedures: meer keuze, makkelijker

De nieuwe richtlijnen bieden een zogenaamde **toolbox** die overheidsinstanties meer flexibiliteit, meer opties en nieuwe mogelijkheden biedt. Ze kunnen veel vrijer kiezen welke procedure het best bij hun opdracht past:

- In vergelijking met de oude richtlijnen zijn er **meer en flexibelere procedures** waarbij overheden met inschrijvers kunnen onderhandelen.
- Een **nieuwe op concurrentie gebaseerde procedure met onderhandelingen** vervangt de oude onderhandelingsprocedure waarbij de aanbesteding van tevoren bekendgemaakt moest worden. Om de procedure eerlijk, transparant en efficiënt te houden, is ze duidelijker gestructureerd. De nadruk ligt op de verbeteringen in de inschrijvingen zodat de aanbestedende diensten een optimaal resultaat uit de onderhandelingen kunnen halen.
- De **concurrentiegerichtte dialoog** is eenvoudiger en praktischer gemaakt. Deze procedure is nu net zo toegankelijk als die met onderhandelingen, zodat de aanbestedende dienst volledig vrij kan kiezen.
- Het **nieuwe partnerschap voor innovatie** verruimt de keuzemogelijkheden voor aanbestedende diensten. Zo kunnen ze zeer innovatieve oplossingen krijgen door een slimme combinatie van onderzoek en aankoop (zie notitie nr. 9).

Procedures: flexibeler en efficiënter

Aanbestedende diensten krijgen veel meer vrijheid in het organiseren van de gunningsprocedures, om die zo flexibel en efficiënt mogelijk te maken. De regels voor het beheer van die procedures zijn daarvoor drastisch herzien. De belangrijkste vernieuwingen:

- **Kortere termijnen** voor het inschrijven en bieden, zodat de aanbestedende diensten de procedure in alle flexibiliteit zo vlot en gestroomlijnd mogelijk kunnen laten verlopen.
- Met een **nieuw gestandaardiseerd elektronisch Uniform Europees Aanbestedingsdocument** kunnen bedrijven makkelijk een verklaring indienen. Bij het indienen van de offerte is dat voortaan genoeg, ze hoeven in die fase nog niet alle bewijsstukken in te dienen. Aanbestedende diensten hoeven die bewijsstukken pas vlak voor de gunning en alleen voor de winnende inschrijving te controleren. Die diensten kunnen daarvoor binnen de interne markt ook online databanken raadplegen, zodat ze nog sneller over betrouwbare actuele gegevens beschikken.
- Opdrachtgevers kunnen ook eisen dat de aangeboden diensten, werkzaamheden of goederen een bepaald **keurmerk** dragen, als bewijs dat de inschrijver aan bepaalde milieu-, sociale of andere normen voldoet. Denk bijvoorbeeld aan een **milieukeurmerk** of het **fairtradelabel**.
- Bij open procedures kunnen aanbestedende diensten de volgorde van hun procedurestappen zelf bepalen. Zo kunnen ze kiezen voor de conventionele aanpak: eerst de ontvankelijkheid van de inschrijvingen toetsen, dan de offertes evalueren en vervolgens de

opdracht gunnen. In bepaalde gevallen is het echter beter om die volgorde om te draaien: eerst de offertes beoordelen en pas daarna controleren of de winnende inschrijver wel aan alle criteria voldoet.

- Aanbestedende diensten kunnen **inschrijvers uitsluiten** van de procedure als die in het verleden bij de uitvoering van een opdracht aantoonbaar ernstig of herhaaldelijk in gebreke zijn gebleven.
- Bij de beoordeling van de offertes kunnen aanbestedende diensten ook rekening houden met de **kwalificaties en ervaring van het personeel** voor de opdracht, als dat van invloed kan zijn op de kwaliteit van de uitvoering.

Meer flexibiliteit voor lokale en regionale overheden

Volgens de nieuwe richtlijn kunnen de lidstaten kiezen voor een **vereenvoudigde bekendmaking** voor bepaalde categorieën aanbestedende diensten.

- **Betrokken instanties:** de zogenaamde **lagere aanbestedende diensten**, m.a.w. alle aanbestedende diensten onder het niveau van de nationale overheid, zoals gemeenten, regionale overheden en publiekrechtelijke instanties
- **Procedure:** tot nu toe moesten alle opdrachten boven een bepaald bedrag in de hele EU worden aangekondigd; nu krijgen sommige diensten bij bepaalde opdrachten het recht een **vooraankondiging** te doen waarin ze vermelden dat:
 - de opdracht zonder verdere bekendmaking zal worden gegund
 - bedrijven die belangstelling tonen voor de opdracht, rechtstreeks over de procedure op de hoogte zullen worden gehouden.

Op die manier kunnen overheden de gunningsprocedure flexibeler organiseren, wat tijd en geld uitspaart.

Groepsaankopen

- Met de nieuwe richtlijnen wordt het voor aanbestedende diensten makkelijker om aankopen te bundelen:
 - met een **gezamenlijke aanbestedingsprocedure** of
 - via een **aankoopcentrale**

Dit kan op **nationaal of internationaal** niveau.

- De ervaring heeft geleerd dat **grensoverschrijdende gezamenlijke aanbestedingen** betere resultaten kunnen opleveren omdat kopers optimaal kunnen profiteren van de voordelen van de Europese interne markt. De nieuwe richtlijnen bevatten ook voor het eerst **uitdrukkelijke en duidelijker regels voor grensoverschrijdende gezamenlijke aanbestedingen** om aanbestedende diensten en aankoopcentrales de nodige juridische zekerheid te bieden.